

राजापुर राजपत्र

राजापुर नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड (५) राजापुर नगरपालिका, भाद्र १२ गते २०७८ साल (संख्या १)

भाग २

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम राजापुर नगरपालिकाको कार्यपालिकाबाट मिति २०७८।०५।१० गते पारित भई नगर प्रमुखबाट मिति २०७८ भाद्र १२ गते प्रमाणितकरण गरी सबैमा जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

लेखा समितिको कार्य संचालन नियमावली, २०७९

पृष्ठभूमी

राजापुर नगरपालिकाको शासन व्यवस्थालाई थप जनमुखि, सेवामुखि, जनउत्तरदायी र पारदर्शी तुल्याई सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउने सन्दर्भमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ५ दफा २२ मा नगर सभाले नियमावली बनाई आफ्नो कार्यप्रणालीलाई ब्यबस्थित गर्न कुनै सदस्यको संयोजकत्वमा लेखा समिति गठन गर्न सक्ने प्रावधान रहे वमोजिम यस नगरपालिकाको नवौं नगर सभाको मिति २०७९/०३/२९ को बैठकको निर्णय वमोजिम लेखा समितिको कार्य संचालन नियमावली बनाउने जिम्मेवारी नगरकार्यपालिकालाई प्रदान भए वमोजिम मिति २०७९।०५।१० नगरकार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत गरि यो नियमावली लागु गरिएको छ।

भाग -१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यो नियमावलीको नाम लेखा समितिको कार्य संचालन नियमावली, २०७९ रहने छ।
- (२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा:

- (१) "नगरपालिका" भन्नाले राजापुर नगरपालिका सम्झनु पर्छ।
- (२) "नियमावली" भन्नाले लेखा समितिको कार्य संचालन नियमावली, २०७९ लाई सम्झनु पर्दछ।
- (३) "कार्यालय" भन्नाले राजापुर नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र १० वडा कार्यालयहरु समेत सम्झनुपर्दछ।
- (४) "समिति" भन्नाले राजापुर नगर सभाबाट गठित लेखा समितिलाई जनाउछ।
- (५) "प्रमुख" भन्नाले राजापुर नगर कार्यपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ।
- (६) "उपप्रमुख" भन्नाले राजापुर नगर कार्यपालिकाको उपप्रमुखलाई सम्झनु पर्छ।
- (७) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले राजापुर नगर कार्यपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत लाई सम्झनु पर्छ।
- (८) "कार्यपालिका" भन्नाले राजापुर नगर कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ।
- (९) "नगर सभा" भन्नाले संविधानको धारा २२३ को उपधारा १ बमोजिमको राजापुर नगरपालिकाको नगर सभालाई सम्झनु पर्छ।
- (१०) "पदाधिकारी" भन्नाले नगर कार्यपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष तथा कार्यपालिकाका अन्य सदस्य सम्झनु पर्छ।
- (११) "योजना" भन्नाले आयोजना तथा कार्यक्रम समेतलाई जनाउँछ।
- (१२) "वडा" भन्नाले राजापुर नगरपालिकाका १० वडा सम्झनु पर्छ।
- (१३) "वडा समिति" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २२३ को उपधारा ४ बमोजिमको वडा समिति सम्झनु पर्छ।

।

- (१४) "संविधान" भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्छ।
- (१५) नगरपालिकाको शाखा, उपशाखा, र ईकाइ भन्नाले नगरपालिकाको प्रशासनिक संगठनात्मक स्वरूप अनुरूप स्थापना गरिएका शाखाहरू, उपशाखाहरू र इकाइहरूलाई सम्झनु पर्दछ।
- (१६) "राजश्व" भन्नाले नगरपालिकाले कानून बमोजिम संकलन गर्न पाउने कर, दस्तूर, शुल्क, महसूल र सो वापतको जरिवानालाई जनाउँछ सो शब्दले जनसहभागिता बापतको रकम सरकारी तथा अन्य निकायको ऋण तथा अनुदान बापत प्राप्त रकम समेतलाई जनाउँछ।
- (१७) "बार्षिक बजेट" भन्नाले नगरपालिकाको निसर्त, शसर्त, वित्तिय सामानिकरण अनुदान र आन्तरिक आयलाई समेत सम्झनु पर्दछ।
- (१८) "बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम" भन्नाले कार्यक्रमका शिर्षकहरू तथा अनुमानित बजेट सहितको विवरणलाई सम्झनु पर्दछ।
- (१९) "बेरुजु" भन्नाले कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्य सम्पन्न नभएर फरक पर्न गएको अबस्थालाई सम्झनु पर्दछ।
- (२०) "आर्थिक अनियमितता" भन्नाले आर्थिक नियमानुसार काम सम्पन्न नभएको अबस्थालाई जनाउछ।
- (२१) "लेखापरीक्षण" भन्नाले कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्य सम्पन्न भए नभएको तथा नियम संगत छ छैन भनेर गरिने परीक्षण सम्झनु पर्दछ।

भाग-२

लेखा समिति गठन

३. लेखा समिति गठन:

- १) नगरपालिकाको शासन व्यवस्थालाई थप जनमुखि, सेवामुखि, जनउत्तरदायी र पारदर्शी तुल्याई वित्तिय सुशासन कायम गराउने प्रमुख उद्देश्यका साथ नगर सभावाट देहाय बमोजिमको लेखा समिति गठन गरिनेछ।
- (क) नगर सभा सदस्यका रुपमा रहेका कार्यपालिका सदस्यहरू मध्ये १ जना संयोजक
- (ख) नगर सभाको सदस्य मध्येबाट दुई जना सदस्य
- (२) नगरपालिकाको आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा प्रमुखले लेखा समितिको सचिवका रुपमा काम गर्ने छन्। निजको अनुपस्थितिमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले तोकेको अधिकृतले सचिवको रुपमा कार्य गर्नेछ।
- (३) समितिको बैठकमा समितिका संयोजकले नगर कार्यपालिका प्रमुख, उपप्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत आवश्यकता अनुसार विषयगत संयोजक र नगरपालिकाका शाखा प्रमुखलाई आमन्त्रित गर्न सक्नेछ।
- (४) समितिको पदावधि गठन भएका मितिले ५ (पाँच) वर्ष हुनेछ तर नगर सभाले परिवर्तन गर्न आवश्यक ठानेमा परिवर्तन गर्न पाउनेछ।

भाग-३

लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

४. लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

(१) नियम ३ बमोजिक गठन हुने लेखा समितिले देहायका विषयमा अध्ययन गरि कार्यपालिकालाई राय सुझाव र नगर सभा समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ।

क) कार्यपालिकालाई राय सुझाव दिने विषयहरू

- १) वार्षिक बजेटले अनुमान गरे बमोजिम को श्रोत परिचालन तथा रकम संकलन लक्ष्य बमोजिम चौमासिक प्रगती भए वा नभएको र नभएको अवस्थामा लक्ष्य प्राप्तीका विषयमा आवश्यक सल्लाह सुझाव ।
- २) वार्षिक बजेटमा उल्लेखित कार्यक्रम चौमासिक लक्ष्य बमोजिम संचालन भए नभएको र लक्ष्य पूरा गर्न तत्काल लिनु पर्ने रणनीतिका सम्बन्धमा ।
- ३) कार्यपालिकावाट नगरपालिकाको राजस्व तथा श्रोत परिचालन सम्बन्धमा भए गरेको निर्णयको कार्यान्वयन अवस्थाको विश्लेषण गर्दै सो सम्बन्धमा कुनै सुझाव दिनु पर्ने भएमा सो सम्बन्धमा सुझाव ।
- ४) कार्यपालिका कार्यालयमा भए गरेका कार्यमा वित्तिय सुशासन कायम गराउन आवश्यक सुझाव प्रदान ।
- ५) पेशकी, वेरुजूको अवस्था विश्लेषण गर्दा सो को फर्छ्यौटका लागि आवश्यक रणनीतिक सुझाव प्रदान ।
- ६) नगर कार्यपालिका कार्यालयवाट भए गरेका आम्दानी र खर्चका विभिन्न विषय मध्ये समितिले आर्थिक अनियमितता भएको गुनासो आएको वा आवश्यक ठानेका वा नगरकार्यपालिकावाट अनुरोध भएका विषयमा भए गरेका गतिविधिको नमुना लेखा परिक्षण गरि कार्यपालिकालाई सुझाव प्रदान गर्ने ।
- ७) नगरपालिकाको आन्तरिक लेखा परिक्षकको चौमासिक प्रतिवेदन माथि समिक्षा ।
- ८) नगरपालिकाका विभिन्न वडा कार्यालय र शाखावाट भए गरेका गतिविधिको अध्ययन गर्दै सो सम्बन्धमा वित्तिय सुशासन कायम गराउन आवश्यक सुझाव प्रदान ।
- ९) वित्तिय सुशासनका विषयमा कार्यपालिकाले सुझाव मागेका विषयमा आवश्यक परामर्श ।

ख) नगर सभा समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने विषयहरू

- १) नगर सभावाट स्वीकृत वार्षिक बजेटले अनुमान गरे बमोजिमको काम भएको वा नभएको बारेमा लिखित प्रतिवेदन र सुझाबहरू समेत सभामा पेश गर्नु पर्ने छ ।
- २) नगर सभावाट स्वीकृत अनुमानित स्रोत परिचालन तथा रकम सङ्कलन भए वा नभएको बारेमा कारण सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- (ग) नगरपालिकाले तयार गरेको वार्षिक बजेटमा उल्लिखित कार्यक्रम सञ्चालन भए वा नभएको प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- (घ) लेखापरीक्षणबाट औल्याइएका बेरुजू तथा आर्थिक अनियमितताका सम्बन्धमा त्यस्तो बेरुजू र आर्थिक अनियमिततालाई नियमित एवं असुल फर्छ्यौट गर्न आवश्यक काम कारबाही गरे वा नगरेको विषयमा स्पष्टता ल्याउने ।

- (ड) वडा कार्यालयबाट संचालित कार्यक्रमहरूको बारेमा वडा अनुसार स्रोत परिचालन तथा रकम सङ्कलन भए वा नभएको बारेमा कारण सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने र कुन वडा के कारणले को भन्दा पछाडि परेको भन्ने समेत प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- (च) समितिले कार्यपालिकालाई दिएका सुझावहरू र सोको कार्यान्वयन अवस्थाका बारेमा ।
- (३) उपनियम (१) बमोजिमको प्रतिवेदन तयार गर्दा लेखा समितिले आवश्यकता अनुसार नगरपालिका भित्रका उद्यमी, ब्यापारी तथा स्थानीय बुद्धिजीवीलाई आवश्यकताको आधारमा छलफलमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
- (४) उपनियम (१) बमोजिम प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा लेखा समितिले माग गरे बमोजिमको कागजात नगरपालिकामा रहेका सबै शाखा र उपशाखाहरूले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र आमन्त्रण भएको अबस्थामा लेखा समितिमा उपस्थित भई आफ्नो राय सल्लाह र सुझाव लिखित र मौखिक रूपमा दिनु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

५. लेखा समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था र सविधा:

- (१) समितिको बैठक कम्तीमा दुई महिनामा एक पटक बस्नेछ । आवश्यकता अनुसार जुनसुकै समयमा बस्न सक्नेछ ।
- (२) लेखा समितिको बैठकमा भाग लिए बापत लेखा समितिका सदस्य र आमन्त्रीत पदाधिकारीले कार्यपालिकाका सदस्यले पाए सरह बैठक भत्ता पाउनेछन् ।
- (३) लेखा समितिले आफ्नो वार्षिक कार्यतालिका बनाई नगर सभाबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गराउनु पर्नेछ ।

भाग-४

लेखा समितिका आचार संहिता हरु

६. लेखा समितिका संयोजक र सदस्यहरूले गर्न हुने र नहुने सामान्य आचार संहिताहरू निम्नानुसार रहनेछ।
- (१) स्थानीय सरकार संचालन ऐनको मान्यता सिद्धान्त विपरित सार्वजनिक वक्तव्य दिन नहुने ।
- (२) स्थानीय शासन र संविधानको सिद्धान्त तथा नीतिको विपरित हुने गरी स्थानीय तहको स्वायत्ततालाई अनादर गर्ने कुनै काम गर्न नहुने,
- (३) नगरवासी प्रतिको उत्तरदायित्वलाई अस्वीकार गर्न नहुने,
- (४) नगरपालिका र साझेदार संघ संस्थासंगको कानून बमोजिमको सम्बन्धमा खलल पर्ने जस्ता कुनै लेख, समाचार, भाषण, वक्तव्य प्रकाशन वा प्रसारण गर्नु वा गराउनु हुँदैन । तर यस कुराले कुनै जनप्रतिनिधिलाई उल्लेखित बिषयमा अनुसन्धानमुलक कुनै लेख रचना प्रकाशित गर्न रोक लगाएको मानिने छैन ।
- (५) नगरपालिकाका साधन श्रोतको दुरुपयोग गर्न नहुने
- (६) प्रचलित ऐन, नियमले तोकेको जिम्मेवारीको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु गराउनु पर्ने,
- (७) राजनीतिक आस्था एवं सामाजिक भेदभावले बढावा पाउने व्यवहार गर्न नहुने,
- (८) कार्यजिम्मेवारी प्रदान गर्दा भेदभाव गर्न नहुने

- (९) कसैको स्वाभिमान र अस्तित्वमा आँच आउने व्यवहार गर्न नहुने,
(१०) विद्यमान सामाजिक मान्यता विरुद्धका आचरण गर्न नहुने तथा लैङ्गिक समानतामा आँच आउने व्यवहार गर्न नहुने

भाग ५

विविध

७. प्रचलित कानून वमोजिम हुने: यस नियमावलीमा उल्लेख भएका प्रावधानहरु यसै नियमावली वमोजिम हुने र यसमा उल्लेख नभएको हकमा प्रचलित कानून वमोजिम हुनेछ ।

८. वाधा अड्काउ फुकाउ: यस नियमावली कार्यान्वयनमा कुनै वाधा अड्चन आएमा नगर सभाको निर्णय वमोजिम हुनेछ ।

९. संशोधन तथा खारेजी: यो नियमावलीको संशोधन वा कुनै नियम खारेजी गर्नु परेमा नगर सभालाई पूर्ण अधिकार हुनेछ ।

